

Književnost.

Slovenska književnost.

Didonov *Jezus Kristus*. Prvi zvezek. Iz francoskega prevel P. Bohinjec. Izdal dr. Anton Jeglič, knez in škof ljubljanski. Cena brošir. 1 K 50 h, eleg. v platno vez. 2 K 50 h. V Ljubljani. Natisnila Katoliška Tiskarna. 1900. — Knjiga, ki je pravkar zagledala beli dan, zasluži, da jo kar najbrže naznanimo in priporočimo svojim čitateljem. Pred več desetletji je francoski racionalist Renan spisal knjigo življenja Jezusa Kristusa, ki se je zlasti po Francoskem zaradi lepega jezika hitro razširila, a povzročila tudi neizmerno pohujšanja. Kdor jo je bral, če ni bil trden v veri, je moral pripoznati, ko je odložil prebrano knjigo, da je izgubil vero v Jezusa Kristusa, Sina božjega. Zasejala se je Renanova knjiga i v druge jezike. Mnogo preprostih ljudij jo je čitalo in si ž njo izpodkopalo trdno versko prepričanje. Spominjam se, da mi jo je nekdanjemu osmošolcu ponujal tovariš v nemškem prevodu, češ da je pisana v jako izbornem jeziku. Imel sem jo v rokah, bral je nisem. Uprav nasproti temu — sit venia verbo — racionalistiškemu pamfletu na vero katoliških kristijanov je spisal francoski dominikanec Didon knjigo enakega naslova, ki naj bi v lepo oglašeni besedi kazala Jezusa Kristusa, Odrašenika našega, takšnega, kakršnega nam opisujejo evangelisti in kakršnega nam v kratkem naznanja apostolska vera. Pisatelj je na vrhuncu svetopisemske vede, je sam potoval po Palestini in na podlagi svojih dolgoletnih študij in raziskavanj je popisal življenje Jezusa Kristusa. Knjiga njegova je „remek-delo“ in vredna, da so jo prevedli malone že na vse evropske jezike. Prvi del nam podaja v slovenskem prevodu P. Bohinjec. Kakor pa moramo biti hvaležni g. prelagatelju za njegov trud, tako bi želeli, da bi se bil nekoliko dalje pomudil pri „uvodu“ in ga nekoliko bolj izlikal, dasi smo uverjeni dočista, kako težko je prevajati modroslovno-apologetične razprave. Na nekaterih mestih bode čitatelj nekoliko zmajeval z glavo, ker bo težko umel, kaj pravzaprav hoče pisatelj povedati. Mnogo lažje in lepše pa se bere prva in druga knjiga, katero nam prelagatelj podaja v prvem zvezku. No, hvaležni smo prelagatelju in izdajatelju in upamo, da bode knjiga pri omikanih čitateljih obrodila mnogo dobrih sadov. Priporočali bi jo dijakom višjih razredov srednjih šol, bogoslovcem, duhovnikom in sploh omikancem. Brezdvojbeno bo pri raznih čitateljih razdejala marsikak verski dvom, dā, užgala bode sveto ljubezen do junaka, ki ga natančno po evangeliju tako živo in prepričevalno opisuje pisatelj. Dal Bog, da knjiga ne bi postarela v skladišču, ampak da bi romala s pridom iz rok v

roke! S tem bo dosegel tudi izdajatelj svoj plemeniti namen. — Prevod ni brez hib. Jezik je ponekod naravnost krasen; podrugod pa zaostaja. Čudimo se, da se je prelagatelj poprijel nekega čudnega pravopisa, a samo pri nekaterih besedah. Čemu pisati: pazliv, ganliv, nedeliv itd.? Na strani 43. pa se je z neko silo zagnal v samostalnike na -išče, kakor: oporišče, torišče, poprišče, gorišče. Nekatere participalne konstrukcije so jako nejasne: „Zavrgši Jezusa in uprši se ga priznati . . .“ (str. 67.) tako se ne govori in ne sme pisati. — Toda take oblikoslovne in stilistične hibe knjigi ne jemljejo stalne vrednosti, katera ji pristaje med znanstvenimi deli naše literature. —r—

Hrvaška književnost.

U Rimu. Uspomene na putovanje zagrebačkih učiteljskih pripravnika u Rim. Napisao Josip Kirin, učitelj vježbaonice kr. učiteljske škole zagrebačke. Pretiskano iz „Prosvjete“. Zagreb. Tisak Antuna Schulza 1900. Str. 47. — Lepo misel je izprožil g. ravnatelj Karlo Matica v Zagrebu, ko je začel zbirati učiteljske pripravnike, naj gredō v Rim, da se tudi oni poklonijo sv. Očetu, se udeležē odpustkov in se nasrkajo vzorov, katere morajo kot ljudski učitelji razširjati med mladino. Njemu kot vodji sta se pridružila dva učitelja in triindvajset učiteljskih pripravnikov. Pričujoča knjiga popisuje to romanje in one rimske znamenitosti, ki so posebno zanimive za prihodnjega učitelja. Draga bo romarjem kot lep spomin, nam pa je ljuba, ker nam priča o dobrem katoliškem duhu, ki ga imajo ti vrli hrvaški pripravniki in njihovi učitelji. Dr. E. L.

Roblje. Preštampano iz „Obzora“. Ta novela nam kaže mažarsko tiranstvo in popisuje, kako se polagoma potujčuje v sosednji nam hrvaški deželi. Hrvat Vladimir ne more nikjer priti do stalne službe, ker se neče odpovedati svojemu rodному jeziku in se pomažariti. Povest je žalostna slika, a zajedno resen opomin zlasti ženskemu spolu, da čuva narodu jezik in narodni čut. Naj jo berō tudi olikani Slovenci, saj tudi pri nas trpimo na isti hudi rani. Ako naš narod v vseh slojih ne bo navdušen in odločen, izvestno propade. „Roblje“ priča o tem. (Prodaja Dionička tiskara. Zagreb.) J. Š.

Ruska književnost.

Avsjejenko V. je izdal *Novije raskazi*. Petrograd 1899. Cena 2 rubl. Pisatelj teh povestij je jako priljubljen pripovedovalec. Njegovi proizvodi so zanimivi, duhoviti ter dobro osnovani.